

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

קורסי חובה למתמחים

תשפ"ג

2022/2023

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

תוכן עניינים

- הסבר כללי אודות קורסי החובה להסבה ולמתמחים
- עבודת הפסיכולוג החינוכי במערכת
- פסיכודיאגנוסטיקה של ילדים ונוער - קורס 56 שעות
- יסודות הפסיכותרפיה בילדים ונוער
- פסיכולוגיה התפתחותית - התפתחות תקינה ופתולוגית
- לקויות למידה א'
- לקויות למידה ב'

✚ להרשמה לכל שלוחות המדרשה – לחצו כאן

הסבר כללי:

1. קורסי חובה בהסבה:

קורסי ההסבה מיועדים לבוגרי תכנית ההשלמה, ולמי שלמד תואר שני בפסיכולוגיה במגמה יישומית שאינה פסיכולוגיה חינוכית, וצריך לעבור הסבה על פי הנחיות הוועדה המקצועית לפסיכולוגיה חינוכית במשרד הבריאות. הוועדה המקצועית לפסיכולוגיה חינוכית במשרד הבריאות קובעת לכל נרשם להתמחות מהם הקורסים שעליו להשלים בהתאם לקורסים שלמד במהלך התואר השני. הקורסים במדרשה מתקיימים ברמה אקדמית, מחייבים השתתפות, קריאה והגשת עבודות בהתאם לתקנון המדרשה.

קורסי ההסבה הינם:

1. עבודת הפסיכולוג החינוכי במערכת - קורס של 56 שעות
2. פסיכולוגיה התפתחותית – התפתחות תקינה ופתולוגיה - קורס של 56 שעות.
3. טיפול פסיכולוגי בילדים ובבני נוער - קורס של 56 שעות.
4. פסיכו-דיאגנוסטיקה - קורס של 56 שעות או 28 שעות על פי הנחיית הוועדה המקצועית לפסיכולוגיה חינוכית במשרד הבריאות. משנת הלימודים תש"פ - בוגרי תכנית ההשלמה שסיימו לימודיהם בהצלחה מתשע"ט והלאה יהיו פטורים מקורס פסיכו-דיאגנוסטיקה.

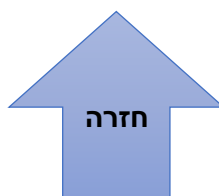
2. קורסי חובה למתמחים:

1. **לקויות למידה א'** - ההרשמה לקורס זה הינה רק למסיימי קורס פסיכו-דיאגנוסטיקה או שקיבלו פטור מקורס פסיכו-דיאגנוסטיקה ע"י הוועדה המקצועית לפסיכולוגיה חינוכית במשרד הבריאות.
2. **לקויות למידה ב'** - ההרשמה לקורס זה הינה רק למתמחים שקיבלו פטור מהוועדה המקצועית של משרד הבריאות מקורס ל"ל א' או מתמחים שמילאו חובות קורס ל"ל א' והתנסו בהעברת שני אבחונים פסיכודידקטיים בגישת CHC וקיבלו הדרכה על שניהם והגישו בסיום קורס ל"ל א' דו"ח מלא על אחד מהם לפחות.

לפרטים נוספים:

[בקישור הבא: הנחיות משרד הבריאות לתהליך התמחות בפסיכולוגיה](#)

[ובקישור הבא: הנחיות וכללים של משרד הבריאות להתחלת התמחות בפסיכולוגיה חינוכית לבעלי תואר שני בפסיכולוגיה במגמות שאינן יישומיות](#)

קורסי חובה תשפ"ג – 2022-2023

1. שם הקורס: עבודת הפסיכולוג החינוכי במערכת - קורס בסיסי:

מטרות הקורס: הקניית ידע תיאורטי ומעשי במטרה לפתח ולהעשיר בקרב הלומדים את הזהות ותפיסת התפקיד של הפסיכולוג החינוכי ואת ההבנה ויכולת הפעולה וההשפעה בקונטקסט המערכתי. זאת, תוך רכישת מיומנויות וכלים ראשוניים להבנה מערכתית, אבחון והתערבות.

תיאור הקורס: בקורס יוצגו ללומדים תיאוריות המשגות ומודלים שונים להתבוננות, אבחון והתערבות בארגונים בכלל ובמערכת החינוך בפרט. יושם דגש על המערכת החינוכית כסביבה המאפשרת התפתחות מיטבית והתבוננות על הלמידה כהליך המתרחש בהקשר רגשי-חברתי-מערכתי.

מתוך כך, יוכלו הלומדים בקורס לברר עמדות תפיסות רגשות ודילמות הנוגעות להתמקמותו ומיצובו של הפסיכולוג החינוכי במערכות מרובות בעלי תפקידים.

אופן הלמידה: שילוב של למידה תיאורטית, דיונים ותיאורי מקרה, תוך חיבור לחוויית המשתתפים. במהלך הקורס ידונו וינתחו אירועים ארגוניים-מערכתיים, דרכי אבחון והתערבויות ושאלות עקרוניות הנוגעות לקשר שבין תיאוריה למעשה, ולגיבוש זהות פרופסיונאלית.

דרישות הקורס: הקורס מחייב התנסות סדירה לאורך השנה בנושאים הנלמדים.

נדרשת השתתפות פעילה במפגשים וקריאת מאמרים על פי הנחיות המרצה.

במהלך הקורס: הצגת מקרה מערכתי הכוללת תיאור מקרה מעבודתם של המשתתפים וחיבורו לחומר קריאה רלבנטי.

עבודת גמר באורך של 5-8 עמודים, שתכלול תיאור מומשג של אבחון והתערבות במערכת (או של אבחון ותכנון התערבות), אשר יתבסס על החומר הנלמד ועל ההתנסות המעשית.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים בראשית דרכם המקצועית, שלא למדו במגמה של פסיכולוגיה חינוכית בתואר שני, ולא למדו בתכנית ההשלמה.

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות.

שכר לימוד: ₪865

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

מבנה הקורס:

מספר יחידות	התוכן	הנושא הנלמד
3	<p>הסבר כללי על הקורס ועל הרלבנטיות שלו לתפיסת התפקיד של הפסיכולוג החינוכי, לעבודה במערכת ולתהליכי ההתמחות. היכרות של המרצה והלומדים.</p> <p>חוויה אישית של כניסה למערכת החינוך ולתפקיד הלומד, תוך חיבור למושגים כגון: אבחון, אקלים, מבנים מערכתיים, סביבה מיטיבה ועוד.</p>	<p>פתיחה והיכרות עם המרצה, הלומדים ועם הנושאים המרכזיים.</p> <p>חיבור אישי לתחום העבודה המערכתית.</p>
10	<p>ארגונים - סקירה בסיסית של יסודות היסטוריים, תיאורטיים והתפתחותיים של ארגונים (סמואל).</p> <p>התרומה של הפסיכואנליזה להבנת תהליכים חברתיים, מערכתיים וארגוניים. תפיסת הארגון כאורגניזם בעל נפש (קליין, ביון ועוד).</p> <p>הגישה האקולוגית - יחסי גומלין בין ילד, הורים, משפחה, צוותי חינוך, מדיניות, קהילה, תרבות (ברונפנברנר).</p> <p>גישת המערכות הפתוחות (רייס ומילר).</p> <p>הארגון הלומד (פיטר סנג'י).</p> <p>ניהול, סמכות ומנהיגות (אדיג'ס ועוד).</p>	<p>מערכת וארגון - ומה שביניהם.</p> <p>מבוא לחשיבה ארגונית-מערכתית</p>
4	<p>היסטוריה של התפתחות מוסד בית הספר והתמורות שחלו בו עם השנים. המבנה הפורמלי של ביה"ס, מטרות הארגון, גישת ביה"ס בעל החיבורים הרופפים, תרבות אירגונית, חזון, הקונפליקט הבירוקרטי פרופסיונלי, תפיסת תפקיד המנהל ותפיסת תפקיד של בעלי תפקידים נוספים במערכת החינוכית. סביבת בית הספר, הניהול העצמי של בית הספר, היענות מורים לתהליכי שינוי, שחיקת מורים וגננות, שיתוף פעולה, קהילה מקצועית לומדת, עמדות, תפיסות, מבנים ותהליכים בנושאי שילוב והשמה ועוד</p>	<p>מערכת החינוך - ביה"ס כארגון</p>
1	<p>היכרות עם מאפיינים ייחודיים של גן הילדים כמערכת-גננת כמנהלת הגן, בעלי תפקידים אחרים בפנים ובחוץ, סביבת הגן, שינויים ותמורות בתפיסת תפקיד הגן ועוד.</p>	<p>מערכת החינוך - הגן כארגון</p>

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

4	<p>תפקיד הפסיכולוג החינוכי במערכת - התמקמות ומיצוב מתוך פרספקטיבה אישית ופרופסיונאלית, והחיבור ביניהם.</p> <p>בירור עמדות, תפיסות, רגשות ודילמות ושימוש בתובנות אלה להעמקת העבודה במערכת.</p> <p>התבוננות בגבולות ובמתח שבין החוץ והפנים, יחודו וזיקתו של הפסיכולוג החינוכי לבעלי תפקידים שונים במערכת החינוכית ומחוצה לה, התמקמות בעמדה משפיעה, המפגש בין הפסיכולוגיה ללמידה, הנעת תהליכים, התנועה בין הקשבה להבעת דעה ובין תגובה ליוזמה. הפסיכולוג כמתבונן וכשותף (שותפות/ שיתופיות/ שיתוף פעולה), עמדה רגשית מול סמכות. ניהול זמן.</p>	<p>ייחודיותה של הפסיכולוגיה החינוכית כפרופסיה</p>
2	<p>היכרות עם מתווה השירות הפסיכולוגי חינוכי ועקרונות התוכנית האסטרטגית.</p> <p>חוזה העבודה של הפסיכולוג עם מנהלי ביה"ס והגן:</p> <p>הבחנה בין ברית לחוזה. חשיבות הברית והשפעתה על הגדרת העבודה במערכות בכלל ובמערכת החינוכית בפרט.</p> <p>התמקמות ותפיסת התפקיד של הפסיכולוג החינוכי בישיבות רב מקצועיות.</p>	<p>להיות פסיכולוג חינוכי משפיע</p>
4	<p>תיאוריות, מודלים ומחקרים על סביבה המאפשרת התפתחות מיטבית, והתבוננות על הלמידה כתהליך התפתחותי המתרחש בהקשר רגשי- חברתי- מערכתי: רגשות בארגון, "אקלים חינוכי מיטבי", מוטיבציה, מושגים מתיאוריות פסיכודינמיות כמו "מרחב פוטנציאלי", "הכלה", "זולת עצמי", תיאוריית ההתקשרות והתייחסות למושג של "ויסות רגשי", אינטליגנציה רגשית.</p> <p>היכרות עם מושגי יסוד בפסיכופדגוגיה.</p>	<p>המערכת החינוכית כסביבה מיטיבה</p>
6	<p>חשיבות אבחון המערכת כבסיס להתערבות אפקטיבית.</p>	<p>אבחון מערכתי - לשם מה ומה הוא כולל?</p>

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

	<p>התבוננות על המערכת החינוכית ורכיביה תוך ראיית השלם, הבנת הקשרים בין החלקים, מעגלי ההשפעה ודפוסי השינויים, וגזירת המלצות להתערבות.</p> <p>הבנת המשמעות המערכתית של אירועים פרטניים וקבוצתיים המתרחשים במערכת.</p> <p>התבוננות על כלל התהליכים הפורמליים והבלתי פורמליים המתקיימים במערכת. מה הם מחזיקים/ משרתים עבור המערכת. יילמדו תיאוריות ומודלים רלוונטיים לאבחון המערכת:</p> <p>SWOT, אינה פוקס, התיאוריה הפסיכו דינמית, הערכה פסיכו-ארגונית (רות באטלר), אקלים חינוכי מיטבי, מודל מחקר פעולה, סגנונות בניהול (אדיג'ס), מטריצה לפרישת חזון (יגאל יעקובסון).</p> <p>כלי אבחון פורמליים ובלתי פורמליים: כגון ראיונות, שאלונים, תצפיות, שימוש בנתונים כמותיים (כגון מיצ"ב, אח"מ ועוד), ניתוח אירועים, תהליכי העברה והעברה נגדית.</p>	<p>מודלים, תיאוריות וכלים.</p>
6	<p>תכנון התערבות בשותפות עם המערכת החינוכית מתוך ממצאי האבחון, הבנה מערכתית וחשיבה תיאורטית.</p> <p>מוטיבציה - טבעה וביטוייה ברמת הארגון והמערכת.</p> <p>תהליכי שינוי והתנגדות לשינוי בארגון (וואצלביק, אינה פוקס, שאול פוקס).</p> <p>שגרות עבודה כהזדמנות לתהליכים מערכתיים משמעותיים (וועדות על פי חוק, ישיבות צוות ועוד).</p> <p>מדידה והערכה של התערבויות. תהליכי משוב במהלך ובסיום השנה.</p> <p>מאפיינים ייחודיים של התערבות במערכת הגן.</p>	<p>התערבות מערכתית ותהליכי שינוי בארגון</p>
3	<p>התבוננות על מימונויות של התערבות פסיכולוגית אפקטיבית ויישומם בעבודה מערכתית על כל גווניה: קשר, "סטינג", שיתוף פעולה, ראייה מערכתית, אמפתיה, מודלינג, זיהוי רגשי, הכלה, מומחיות, סמכות, הבנת תהליכים קבוצתיים, הכרת השפה החינוכית-פדגוגית והשפה ה"ניהולית", "הצטרפות והובלה", זיהוי צרכים וניהול קונפליקטים, עבודה עם התנגדות ועוד.</p>	<p>כישורים ומיומונויות</p>

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

2	הצגת מודלים להיוועצות	קונסולטציה
2	עקרונות מערכתיים בסיסיים של עבודה עם ילדים במגוון מצבי סיכון, הדגמה דרך התמודדות עם מצבים של אלימות.	התערבות מערכתית בתחום של ילדים בסיכון
2	עקרונות מערכתיים בסיסיים של עבודה עם מערכת במשבר וחרום	התערבות מערכתית עם מערכות במשבר
2	ההיסטוריה של התפתחות מערכת היחסים בין מערכת החינוך להורים. צרכים של הורים, תלמידים ומורים מאפייני הברית החינוכית ומורכבותה - התמקמות ותפקיד הפסיכולוג בקידום שותפות חינוכית מיטיבה. ציר מעורבות – התערבות	הורים ומערכות חינוך: "ברית מחנכים"
2	היכרות עם הקוד האתי העדכני וההתייחסות אל המקום הייחודי של הפסיכולוג החינוכי ממקום של צרכני שירות מרובים. גבולות מקצועיים, מי הלקוח, ריבוי לקוחות ואינטרסים. (*לאורך כל הקורס, יש להתייחס להיבט האתי במצבים בהם מועלים קונפליקטים הנוגעים לנושא).	היבטים אתיים בעבודה מערכתית
3	משוב מהלומדים על הקורס, תפיסתם את תפקיד הפסיכולוג החינוכי המשפיע עם סיום הקורס, ותהליכים של סיכום ופרידה כלומד בקורס וכפסיכולוג העובד במערכת.	משוב, סיכום, ופרידה
56 שעות אקדמיות		סה"כ

ביבליוגרפיה והמלצות לקריאה נוספת יימסרו ללומדים

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

הלימודים יתקיימו באוניברסיטה העברית בירושלים, באוניברסיטת חיפה ובמכללת לוינסקי לחינוך בתל אביב.

באוניברסיטת חיפה – קמפוס הכרמל

שם המרצה: ד"ר איריס ארליך שרצקי, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, מנהלת שפ"ח קרית מוצקין.

מועדי הקורס: 14 מפגשים בימי רביעי, בין השעות 16:00-12:45. תאריכים:

02.11.22, 16.11.22, 30.11.22, 14.12.22, 28.12.22, 11.01.23, 01.02.23,
08.02.23, 22.02.23, 15.03.23, 22.03.23, 19.04.23, 03.05.23, 17.05.23. תאריך
חזרבי: 24.05.23.

מקום הקורס: אוניברסיטת חיפה – קמפוס הכרמל

במכללת לוינסקי לחינוך

מחוז מרכז:

שם המרצה: מירי זולברג, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, חברה בוועדה המקצועית לפסיכולוגיה חינוכית. לשעבר פסיכולוגית מחוזית ומנהלת שפ"ח.

מועדי הקורס: 16 מפגשים בימי שלישי, בין השעות 16:30-13:45. תאריכים:

25/10/22 (מפגש פרונטלי), 15/11/22, 29/11/22, 13/12/22, 27/12/22, 10/1/23,
24/1/23, 7/2/23, 21/2/23, 14/3/23, 28/3/23, 18/4/23, 2/5/23, 16/5/23, 30/5/23,
13/6/23 (מפגש פרונטלי), ותאריך חזרבי: 27/6/23.

מקום הקורס: המפגש הראשון והאחרון יתקיימו באופן פרונטלי במכללת לוינסקי. יתר המפגשים יתקיימו בזום.

באוניברסיטה העברית – ירושלים:

שם המרצות: דורית בן גד, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, שפ"ח ירושלים, ועדיה הר-גיל קרסנטי, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, סגנית מנהלת שפ"ח ירושלים.

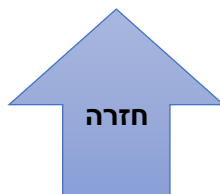
מועדי הקורס: 17 מפגשים בימי שלישי, בין השעות 15:00-12:15 תאריכים:

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

,7/2/23 ,24/1/23 ,10/1/23 ,27/12/22 ,12/12/22 ,29/11/22 ,15/11/22 ,25/10/22
.27/6/23 ,13/6/23 ,30/5/23 ,16/5/23 ,2/5/23 ,18/4/23 ,21/3/23 ,28/2/23 ,21/2/23

מקום הקורס: המפגש הראשון והאחרון באוניברסיטה העברית ביה"ס לחינוך, קמפוס הר הצופים. שאר המפגשים יתקיימו בזום.

2. שם הקורס: פסיכודיאגנוסטיקה של הילד והמתבגר

מטרות הקורס: הקניית ידע תיאורטי ומעשי בהערכה פסיכולוגית פרטנית של ילדים ונוער כולל היבטים של עבודה עם הורי הנבדק והמערכת החינוכית.

תיאור הקורס: במהלך הקורס נתייחס לפסיכודיאגנוסטיקה כתהליך רב שלבי הכולל הגדרה מדויקת של השאלות שיש לברר על הנבדק, העלאת השערות עבודה על בסיס ידע תיאורטי ומחקרי ובחינת ההשערות האלה ע"י בחירה מושכלת של כלים ושיטות לאבחון. כמו כן יתייחס הקורס באופן מקיף לניתוח ופירוש של הממצאים באופן מקצועי ואתי, גזירת מסקנות והמלצות ומסירתן באופן בהיר ומובן לגורמים הרלוונטיים.

אופן הלמידה: למידה פרונטלית ותירגול.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים, אשר לא למדו קורס מלווה בפרקטיקום בדיאגנוסטיקה של הילד והמתבגר על פי הנחיות הועדה המקצועית לפסיכולוגיה חינוכית במשרד הבריאות.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה, התנסות בהעברת המבחנים שיילמדו והבאת מקרים לניתוח בכיתה, נוכחות מלאה בהרצאות, הגשת עבודה מסכמת: כתיבת חוות דעת פסיכולוגית על בסיס המבחנים שנלמדו.

היקף הקורס: 56 שעות. ההרשמה הינה על פי הנחיית הוועדה המקצועית לפסיכולוגיה חינוכית במשרד הבריאות.

שכר לימוד: ₪865

מבנה הקורס:

מספר יחידות	התוכן	הנושא הנלמד
4	הפניה ברור שאלה אבחונת יצירת קשר יצירת תמונת רקע	מהי הערכה פסיכולוגית
4	הריאיון הקליני-תורת הריאיון שאלות פתוחות וסגורות	אינטייק

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

ראיונות מובנים: מורה, הורה ותלמיד		
6	כוחות, הגנות, יחסי אובייקט, קונפליקטים, 5C, דימוי עצמי, מורבידיות, בוחן מציאות, חרדות, צמצום.	התחום הרגשי
3	הוראות העברה וצינון בנדר ובנדר א. ניתוח המבחן עם דגש על התחום הניירו-התפתחותי והתייחסות לתחום הרגשי	מבחן הבנדר
9	TAT, CAT, HTP, השלמת משפטים, בנדר, תצפית פסיבית/אקטיבית	מבחנים השלכתיים
6	סקירה של גישות שונות למדידת משכל: פסיכומטרית (CHC), קוגניטיבית (PASS) חברתית (סטרנברג) הטיות תרבותיות במבחני משכל ביקורת על מושג משכל	אינטליגנציה ויכולת קוגניטיבית
18	WJIII WIPPSI-III WISC-IV הכרות והבנת עקרונות המבחן. (בשימוש בחברה הערבית) תרגול	מבחני משכל
3		סיכום וכתובה
3	אבחון כהתערבות טיפולית	משוב
56 שעות אקדמיות		סה"כ

רשימת קריאה מומלצת:

<p>סכמה להתערבות דיאגנוסטית: http://meyda.education.gov.il/files/shefi/alon_melakut_lel_emida/smadar_sapir_yogev%20(1).pdf</p>	<p>התערבות דיאגנוסטית תמונת על</p>
<p>1. תצפית: מבטים http://meyda.education.gov.il/files/PreSchool/mabatim16.pdf</p> <p>2. ראיונות עם ילדים, הורים וצוות חינוכי: McConaughy, S. H. (2013). <i>Clinical interviews for children and adolescents: Assessment to intervention</i>. Guilford Press. הספר קיים גם בעברית.</p> <p>3. ספר הראיון – ראיון עם ילד (מסמך של צוות דיאגנוסטיקה שפ"ח ירושלים).</p>	<p>ראיון קליני – אינטייק ותצפית</p>
<p>1. <u>תאורית ה – PASS</u> מצגת על תאורית ה – PASS: https://beyondiq.blogspot.com/2015/05/pass_17.html במצגת רשימה בבליוגרפית שניתן להמשיך ולהעמיק בה. כיצד עובדים עם הקאופמן? ניתוח מקרה דרך שתי גישות שונות: PASS ו- CHC: https://beyondiq.blogspot.com/2016/05/blog-post.html חלק שני: http://beyondiq.blogspot.com/2016/05/blog-post_16.html</p> <p>2. <u>התאוריה הטריארכית של אינטליגנציה מצליחה - סטרנברג</u> http://beyondiq.blogspot.com/2015/04/blog-post_17.html</p>	<p>אינטליגנציה ויכולות קוגניטיביות</p>

3. תאוריית CHC

א. מאמר קלאסי של מקגרו:

McGrew, K. S. (2009). CHC theory and the human cognitive abilities project: Standing on the shoulders of the giants of psychometric intelligence research.

<http://iapsych.com/articles/mcgrew2009.pdf>

ב. CHC גירסה ב' במאמר קלאסי נוסף:

Schneider, W. J., & McGrew, K. S. (2013). Individual differences in the ability to process information. *The handbook of educational theories*, 767-782.

<http://www.iapsych.com/articles/schneider2013.pdf>

ג. בעברית: סדרת מצגות בבלוג BEYONDIQ

[/https://beyonDIQ.blogspot.com](https://beyonDIQ.blogspot.com)

המצגות מופיעות בטור הימני תחת הכותרת "משכל ויכולות קוגניטיביות – סדרת מצגות". למצגות רשימה בבליוגרפיה נוספת.

4. הטיות תרבותיות בדיאגנוסטיקה –

א. מספר מאמרים נבחרים:

Shany, M., & Geva, E. (2012). Cognitive, language, and literacy development in socio-culturally vulnerable school children—the case of Ethiopian Israeli children. In *Current issues in bilingualism* (pp. 77-117). Springer

Netherlands.

http://www.oise.utoronto.ca/gevalab/UserFiles/File/20142015_Publications/2012_Shany_Geva_in_Leikin_Schwartz_Tobin.pdf

ליון, ת', שוהמי, א' וספולסקי, ד' (2003). הישגים לימודיים של תלמידים עולים: ממצאים והמלצות למקבלי החלטות דוח מחקר.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

משרד החינוך, לשכת המדען הראשי.

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Scientist/Mehkar/Mechkarim/MechkarBalishca.htm>

La Voy, S. K., Pedersen, W. C., Reitz, J. M., Brauch, A. A., Luxenberg, T. M., & Nofsinger, C. C. (2001). Children's Drawings A Cross-Cultural Analysis from Japan and the United States. *School Psychology International*, 22(1), 53-63.

[שרונה מיטל וטובה ונטל. מחוון לעבודת שירותים פסיכולוגיים חינוכיים עם אוכלוסיות עולים](#)

BICS and CALP Jim Cummins

<http://iteachilearn.org/cummins/bicscalp.html>

ב. ההשלכות החמורות של אי הבנת ההשפעה של הגירה ושונות תרבותית על הביצוע במבחני משכל

http://beyonddiq.blogspot.com/2015/09/blog-post_29.html

חלק מהחומר על הטיות תרבותיות בדיאגנוסטיקה קשור גם ל:

5. [ביקורת על מושג המשכל](#) (בהיבט של שימוש לא ראוי במבחני משכל):

א. חשוב להכיר את עצם קיומו של הספר הקלאסי "עקומת הפעמון" THE BELL CURVE מאת Herrnstein and Murray. הספר "משך אש" ובעקבותיו צ'ארלס מורי, שהוא חוקר ישר והגון, סובל עד היום מנידוי באוניברסיטאות מסוימות בארה"ב (הרנשטיין מת למזלו זמן קצר לאחר שהספר יצא לאור).

כתבה זו מאת *Robert VerBruggen* סוקרת את הספר "עקומת הפעמון".

http://www.realclearbooks.com/articles/2014/10/06/the_bell_curve_turns_20_87.html

סאם האריס, אינטלקטואל מפורסם בארה"ב, בראיות עם צ'ארלס מורי בשנת 2017:

[/https://samharris.org/podcasts/forbidden-knowledge](https://samharris.org/podcasts/forbidden-knowledge)

כיוונים נוספים:

<p>ב.</p> <p>Ritchie, S. (2015). <i>Intelligence: All that matters</i>. Hodder & Stoughton.</p> <p>ג. אחד המבקרים הגדולים של המשכל היה STEPHEN JAY GOULD שכתב את הספר "אין מידה לאדם" THE MISMEASURE OF MAN וביקורת קלאסית נוספת נמתחה על ידי WALTER LIPPMANN.</p>	
<p>Bellak, L., & Abrams, D. M. (1997). <i>The Thematic apperception test, the children's apperception test, and the senior apperception technique in clinical use</i>. Allyn & Bacon.</p> <p>הספר אמור להיות פתוח לקריאה ברשת.</p> <p>Westen, D., Klepser, J., Ruffins, S. A., Silverman, M., Lifton, N., & Boekamp, J. (1991). Object relations in childhood and adolescence: The development of working representations. <i>Journal of Consulting and Clinical Psychology</i>, 59(3), 400.</p> <p>http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.515.2516&rep=rep1&type=pdf</p> <p>Westen, D. (1991). Clinical assessment of object relations using the TAT. <i>Journal of personality assessment</i>, 56(1), 56-74.</p> <p>Scors Manual for Tat 1-3-03</p> <p>https://www.scribd.com/doc/146082570/Scors-Manual-for-Tat-1-3-03</p> <p>לתשומת לב: זו לא הגירסה המעודכנת של סולם סקורס אך זו הגירסה שהמחבר ממליץ ללמד למתחילים.</p> <p>Cramer, P. (2007). Longitudinal study of defense mechanisms: Late childhood to late adolescence. <i>Journal of personality</i>, 75(1), 1-24.</p>	<p>התחום הרגשי בהקשר של מבחנים השלכתיים</p>

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

<p>Cramer, P. (1991). The Defense Mechanism Manual. In <i>The Development of Defense Mechanisms</i> (pp. 215-234). Springer New York.</p> <p>https://web.williams.edu/Psychology/Faculty/Cramer/Defense%20Mechanisms.pdf</p> <p>Silverstein, M. L. (1999). <i>Self psychology and diagnostic assessment: Identifying selfobject functions through psychological testing</i>. Routledge.</p>	
<p>פורמט אחיד לאבחון משולב (רב תחומי) של ליקויי למידה והנחיות לכתיבת חוות הדעת. נערך ע"י הוועדה המקצועית לליקויי למידה – רכזי ליקויי למידה - אגף פסיכולוגיה – שפ"י 25 נובמבר 2009</p>	<p>סיכום וכתובה לפי פורמט 2014</p>
<p>הגישה של סטפן פין למתן משוב לילד (גם להורים וגם לצוות החינוכי) באמצעות משל.</p> <p>Tharinger, D. J., Finn, S. E., Wilkinson, A., DeHay, T., Parton, V. T., Bailey, K. E., & Tran, A. (2008). Providing psychological assessment feedback to children through individualized fables. <i>Professional Psychology: Research and Practice</i>, 39(6), 610.</p> <p>http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.970.6946&rep=rep1&type=pdf</p>	<p>משוב והמלצות</p>

חומרים עדכניים נוספים בתחום הדיאגנוסטיקה ובתחום האתיקה מומלץ לקרוא ב"סוגיות בפסיכולוגיה חינוכית - מהלכה למעשה".

הלימודים של הקורס המורחב - 56 שעות יתקיימו במכללת לוינסקי לחינוך בתל אביב ובאוניברסיטה העברית בירושלים.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

במכללת לוינסקי לחינוך

מחוז תל אביב:

שם המרצה: מאיה פלטי , פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה.

מועדי הקורס: 17 מפגשים בימי ראשון, בין השעות 16:45-19:30. תאריכים:

,19/2/23 ,5/2/23 ,22/1/23 ,8/1/23 ,25/12/22 ,11/12/22 ,27/11/22 ,13/11/22 ,30/10/22
19/3/23 ,5/3/23 ,2/4/23 ,16/4/23 ,30/4/23 ,14/5/23 ,28/5/23 ,11/6/23 , ותאריך חזרה:
.25/6/23

מקום הקורס: למידה בזום.

באוניברסיטה העברית – ירושלים:

שם המרצה: אתי דניאל-סימון, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, שפ"ח ירושלים.

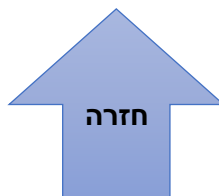
מועדי הקורס: 15 מפגשים - יומיים מרוכזים ועוד 13 ימי שלישי. בין השעות 15:15-18:00.

תאריכים: יומיים מרוכזים ב-17/11/22 ו-29/12/22 בין השעות 9:00-15:00 – מפגשים
פרונטליים.

שאר המפגשים בתאריכים: 27/12/22 ,12/12/22 ,29/11/22 ,15/11/22 ,25/10/22 ,2/5/23 ,18/4/23 ,21/3/23 ,28/2/23 ,21/2/23 ,7/2/23 ,24/1/23 ,10/1/23

יתכן שחלק מהמפגשים הקצרים יועברו לזום

מקום הקורס: האוניברסיטה העברית ביה"ס לחינוך, קמפוס הר הצופים.

3. שם הקורס: יסודות הפסיכותרפיה בילדים ונוער- קורס בסיסי ב'

תיאור הקורס ומטרותיו: הטיפול הפרטני בילדים ובני נוער בהקשר לסביבתם המשפחתית והחינוכית, הינו תחום מרכזי בהכשרתו של הפסיכולוג החינוכי.

בקורס יילמדו עקרונות תיאורטיים ומעשיים בסיסיים בטיפול בילדים בני נוער והוריהם תוך היכרות עם תיאוריות וגישות טיפוליות שונות.

הקורס מיועד: למתמחים בוגרי תואר שני במגמה יישומית, או בוגרי תכנית ההשלמה שלמדו קורס בסיסי א' מלווה בפרקטיקום.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה בהרצאות, קריאת פרקים ומאמרים ע"י המשתתפים לקראת הפגישות; הגשת עבודת גמר אותה יש להגיש לכל המאוחר ארבעה שבועות מתום הקורס.

על המשתתפים בקורס להתנסות במקביל לקורס לפחות בטיפול אחד בילד או במתבגר.

אופן הלמידה: תכני הקורס יועברו באמצעות הוראה פרונטלית. הדיונים יתקיימו על בסיס הביבליוגרפיה המצורפת שהמשתתפים יתבקשו לקרוא, ועל בסיס תיאורי מקרים שיובאו ע"י המשתתפים והמרצה.

שכר לימוד: ש"ח 865

מבנה הקורס:

מספר יחידות	התוכן	הנושא הנלמד
4	התיאוריה ההתפתחותית של דניאל שטרן. שטרן, ד. (1997) יומנו של תינוק. תל אביב. הוצאת מודן- ההקדמה, פרקים 4-62-31 תיאורית ההתקשרות – מבט התפתחותי על קשרי הורה ילד ומשמעותם ההתפתחותית.	מהיכן מתחיל הכל? "יחסים כמקור להתפתחות"

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

	<p>קריאה: בולבי, ג'. (1988/2016) בסיס בטוח. הוצאת עם עובד. פרק 7, תפקיד ההתקשרות בהתפתחות האישיות (עמ' 121-134).</p> <p>שם, פרק 8, התקשרות, תקשורת והתהליך ההתפתחותי (עמ' 135-150).</p> <p>קולטארט, נ. (1911): (מדוע אני כאן?). בתוך: התינוק ומי האמבט. הוצאת כרמל, עמ' 45-91</p> <p>שטרן</p>	
5	<p>שלבם בהתפתחות הילד והמתבגר והקשרם לטיפול. השפעת השלב ההתפתחותי על סוג הטיפול.</p> <p>ההיסטוריה של הטיפול בילדים: מלאני קליין ותיאוריות יחסי אובייקט: מושגים מרכזיים. הטיפול באמצעות משחק - Therapy Play</p> <p>חנה סגל: מלני קליין, פרק 4: פסיכואנליזה של ילדים</p> <p>ספר חובה: מורטון צ'ית'יק- עבודה טיפולית עם ילדים</p> <p>וירג'יניה אקסליין - דיבס: חווית טיפול במשחק</p> <p>שלבי ההתפתחות בהתבגרות משלב החביון ועד לגיל ההתבגרות. היווצרות הזהות ואינטגרציה של ה"אני".</p> <p>פיטר בלוס - מפגשים בתחילת ההתבגרות, מתוך: תקשורת טיפולית עם מתבגרים לקט מאמרי יסוד. עורכים אהרון פליישמן וחנה אבנט עמ. 269-288</p>	<p>מאפיינים ייחודיים בדרכי טיפול בילדים בגיל הרך, בשלב החביון, ובגיל ההתבגרות.</p>
10	<p>האלמנט ההתפתחותי: המשחק כאמצעי הבעה משמעותי עבור הילד. ויניקוט.</p> <p>מאפייני הטיפול במשחק.</p> <p>תפקיד המטפל ב- PLAYTHERAPY</p>	<p>המשחק כאמצעי מרכזי בטיפול בילדים</p> <p>ויניקוט ותרומתו לטיפול בילדים</p>

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

	<p>כיצד באים לידי ביטוי: העברה והעברה נגדית, הזדהות השלכתית, הקשבה אמפטית, התנגדות ותקיעות, רגרסיה, אקטינג אאוט.</p> <p>חנה סגל: מלני קליין פרק 3 טכניקת המשחק</p> <p>ויניקוט - המרחב הפוטנציאלי. ויניקוט ד.ו. (2010) משחק ומציאות. תל אביב, עם עובד, פרק 1- אובייקטים של מעבר ותופעות מעבר. עמ' 35-56.</p> <p>תפיסת המשחק אצל ויניקוט: חשיפה לטכניקת השירבוטים (סקוויגל)</p> <p>בר-שדה נ., משחק השירבוטים כמחרוזת של משמעות. שיחות, כ"ז (3): 242-261, 2013.</p> <p>ויניקוט ד.ו. (2010) משחק ומציאות. תל אביב, עם עובד, פרק 3- משחק- אמירה תיאורטית. עמ' 66-78.</p> <p>הסקוויגל, טכניקת השירבוט של ויניקוט Winnicott D.W.: (1971) Therapeutic Consultations in Child Psychiatry: London: Hogarth Press, pp. 28-41, Case II 'Robin' at 5 years.</p> <p>גת- דוברוב רות - איך רות האיומה הפכה לרות הרחומה, מחשבות על התפתחות יכולת האמפטיה דרך טיפול במשחק</p> <p>לוריא, ל. (2002) המשחק והמתח הכרוך בו. בתוך: פרוני, א. (עורכת) המשחק- מבט מהפסיכואנליזה וממקום אחר. תל אביב. ידיעות אחרונות וספרי חמד</p> <p>טיפול בארגז החול.</p> <p>פרוני, א. המשחק מפרויד ועד ויניקוט – מבוא לפסיכואנליזה ומשחק. תוך: פרוני, א. (עורכת). המשחק – מבט מהפסיכואנליזה וממקום אחר. ידיעות אחרונות וספרי חמד.</p>	
--	--	--

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

	<p>פרו, א. "משחק". בתוך: טכניקה בטיפול בילדים. הפסיכואנליטיקאי והילד: המפגש והשדה הרגשי. הוצאת תולעת ספרים.</p> <p>ויניקוט ד. ו. (1971). "משחק: פעילות יצירתית וחיפוש עצמי" בתוך: משחק ומציאות. עם עובד. ת"א 1995. (רשות)</p> <p>ויניקוט ד. ו. (1968). "מיקומה של החוויה התרבותית" בתוך: משחק ומציאות. עם עובד. ת"א 1995. (חובה)</p>	
2	<p>אתיולוגיה של הגורמים לקושי לשחק וכיצד לטפל בילדים בעלי קושי זה.</p> <p>ויניקוט - עצמי אמיתי עצמי כוזב - היכולת להיות לבד עם. 167-177.</p> <p>תומס אוגדן- מצע הנפש - פרק 8: מרחב פוטנציאלי, עם. 161-180.</p> <p>פרנסיס טסטין - מצבים אוטיסטיים בילדים. פרק 8: הפעולה הפתולוגית של תחושתיות עצמית עם. 139-150,</p> <p>פרק 10: חפצים אוטיסטיים עם 169-188, פרק 1: חפצים בלבוליים עם. 189-197</p> <p>אן אלוורז - הלב החושב - ההקדמה של גלית גמפל לספר.</p>	טיפול בילדים שמתקשים לשחק
3	<p>עבודה על חיזוק הכוחות, עידון מנגנוני ההגנה. הילד והחברה.</p> <p>אנה פרויד- הפסיכולוגיה של האני. האני ומנגנוני ההגנה. ויניקוט</p> <p>גרין אריה- קבלת פנים, התהוותה של עצמיות בטיפול אנליטי בילד.</p>	הטיפול בילדים בגיל החביון

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

8	<p>התאמת הטיפול לשינויים המהירים בגוף, ביכולות הקוגניטיביות, והרגשיות. תמות התפתחותיות מרכזיות והשפעתן על הטיפול: עלייה בדחף המיני, הבשלת העצמי וגיבוש זהות מינית וחברתית, ספרציה-אינדיבידואציה בגיל ההתבגרות. הסערה של הגיל והשפעתם על הקשר בין המטפל למטופל. ובין המטפל להורי המטופל.</p> <p>אריקסון (1968) "זהות נעורים ומשבר" ספריית הפועלים.</p> <p>ד"ר גבי שפיר- טיפול דינמי קצר מועד במתבגרים- יום עיון מכון סאמיט 1998</p> <p>עלי כץ - אוף גוזל</p> <p>תקשורת טיפולית עם מתבגרים - לקט מאמרי יסוד. עורכים: ד"ר אהרון פלשמן, חנה אבנט (להורדה חופשית מהאינטרנט)</p>	הטיפול במתבגרים
4	<p>גישת העצמי של קוהוט: מושגים מרכזיים ויישום בטיפול בילדים ובמתבגרים.</p> <p>שילוב בין גישת העצמי של קוהוט והגישה המערכתית על-פי זהבה אוסטרווייל - לקראת תפיסת טיפול אינטגרטיבית.</p> <p>אוסטריל ז. (1995) : פתרונות פתוחים, טיפול פסיכולוגי בילד ובסביבתו. פרק 7 (עמ' 169-147)</p>	פסיכולוגית העצמי
3	<p>תכנון טיפול. תהליך איסוף המידע: אינטייק, המסגרת החינוכית, גזירת השערות מתוך האינטייק, חשיבות האנמנזה בניסוח המטרות הטיפוליות.</p> <p>צ'טיק, מ. (2004) שיטות בפסיכותרפיה של הילד- אסטרטגיות פסיכודינמיות. קרית ביאליק. הוצאת אח. פרקים 1, 3.</p>	תכנון הטיפול בילד ובמתבגר

<p>10</p>	<p>למה צריך לעבוד עם הורים? יצירת קשר עם ההורים.</p> <p>הבנת המורכבות במפגש הטיפולי עם הורים. נעסוק בשאלות כגון: מיהו המטופל, מיקוד הטיפול, בניית ברית טיפולית עם ההורים. התמודדות עם אישיות ההורה. טיפול להורה, הדרכת הורים ומה שביניהם. מאפיינים ייחודיים בעבודה עם הורים של מטופל מתבגר. אסתר כהן, התמודדויות הוריות וטיפול בהורות.</p> <p>Cohen, E. (2006) "Parental Level of Awareness": An Organizing Scheme of Parents' Belief Systems as a Guide in Parent Therapy. In: Wachs, C. & Jacobs, L. (editors) Parent-Focus Child Therapy: Attachment Identification & Reflective Function. Rowman & Littlefield Publication, pp.39-64 (יש תרגום לא פורמלי של הפרק)</p> <p>העברה בין-דורית:</p> <p>סלמה פרייברג רוחות רפאים בחדר הילדים מנזנו, ג., פלצ'יו אספסה, פ. זילקה, נ.- תסריטים נרקיסיסטיים של ההורות</p> <p>שנדור פרנצי- בלבול השפות בין המבוגרים לילד היכרות עם הגישות המובילות בתחום ההתערבות עם הורים.</p> <p>אורן, ד., טיפול בהורות – הבחנה בין סוגי התערבויות טיפוליות עם הורים ומקומו הייחודי של הטיפול הדינמי בהורות, פסיכו אקטואליה, ינואר 2011, 15-27</p> <p>אורנשטיין, א., (2007). דפוסים משתנים בהורות: השלכות תיאורטיות וטיפוליות.</p> <p>מודל אינטגרטיבי להתערבות בהורות.</p>	<p>עבודה טיפולית עם הורים: אתגרים, גישות טיפוליות שונות</p>
-----------	---	---

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

	<p>עופר ז. וכהן א., תובנות הוריות, מנטאליזציה ורפלקטיביות הורית, (2007), Slade.</p> <p>הגישה הדיאדית- תרומת הזרם האינטר-סובייקטיבי והטיפול הדיאדי לעבודה עם ילדים והורים</p> <p>קפלן, ח., הראל, י., ואבימאיר-פת, ר. הטיפול הדיאדי: מפגש בין המעשה הטיפולי והתיאוריה. אוניברסיטת חיפה, החוג לפסיכולוגיה.</p> <p>גישות הממוקדות בשינוי</p>	
2	<p>קונפליקטים סביב נאמנויות עם הורים והמערכת החינוכית. סוגיות בהתערבות במערכת בהקשר של המטופל זהבה אוסטרוויל, פתרונות פתוחים</p>	<p>הפסיכולוג החינוכי במשולש: ילד- הורים- המערכת החינוכית</p>
3	<p>חובת דיווח במקרה של ילדים בסיכון. במי נבחר לטפל? דיון במקרים מהשטח. מקצועיות אתית בפסיכותרפיה, יהודית אכמון, גבי שפיר, גבריאיל וייל</p> <p>קוד האתיקה של הפסיכולוגים בישראל, הפ"י 2017. חוק הפסיכותרפיה בישראל</p>	<p>אתיקה בפסיכותרפיה של ילדים, בני נוער ומשפחותיהם</p>
2	<p>העמדה הדיכאונית - הכרה בנפרדות פרויד, ז' (1937). אנליזה סופית ואין סופית. הטיפול הפסיכואנליטי (עמ' 221-226). תל אביב: עם עובד.</p> <p>פלגי, ש. (2017). סיום טיפול פסיכולוגי: הצעה לנקודת מבט התייחסותית. פסיכולוגיה עברית. אוחר מתוך https://www.hebpsy.net/articles.asp?id=3496</p> <p>הנסיך הקטן: נאום השועל</p>	<p>סיכום הקורס וסיום טיפול</p>

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

56 שעות אקדמיות		סה"כ
--------------------	--	------

הלימודים יתקיימו באוניברסיטת חיפה, במכללת לוינסקי לחינוך בתל אביב, ובמכללת ספיר.

אוניברסיטת חיפה – קמפוס הכרמל

שם המרצה: ד"ר עדנאן אבו אל היג'א, פסיכולוג קליני וחינוכי מומחה ומדריך, מנהל שירות פסיכולוגי משהד, פסיכולוג ביחידת סיוע של בתי משפט לענייני משפחה ובקליניקה פרטית.

מועדי הקורס: 14 מפגשים בימי רביעי, בין השעות 09:00-12:15. תאריכים:

,01/02/23 ,11/01/23 ,28/12/22 ,14/12/22 ,30/11/22 ,16/11/22 ,02/11/22
,08/02/23 ,22/02/23 ,15/03/23 ,22/03/23 ,19/04/23 ,03/05/23 ,17/05/23 , ותאריך
חרבי: 24/05/23.

מקום הקורס: אוניברסיטת חיפה – קמפוס הכרמל

במכללת לוינסקי לחינוך

מחוז תל אביב:

שם המרצה: עופר ספיר, פסיכולוג קליני וחינוכי, מטפל בילדים ומבוגרים.

מועדי הקורס: 17 מפגשים בימי ראשון, בין השעות 13:45-16:30. תאריכים:

,19/2/23 ,5/2/23 ,22/1/23 ,8/1/23 ,25/12/22 ,11/12/22 ,27/11/22 ,13/11/22 ,30/10/22
,5/3/23 ,19/3/23 ,2/4/23 ,16/4/23 ,30/4/23 ,14/5/23 ,28/5/23 ,11/6/23 , ותאריך חרבי:
25/6

מקום הקורס: מכללת לוינסקי לחינוך

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

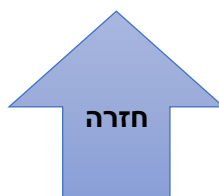
במכללת ספיר

שם המרצה: ליאת באומינגר, פסיכולוגית חינוכית מדריכה.

מועדי הקורס: 14 מפגשי זום בין השעות 15:00-17:15 ו-3 מפגשים פרונטליים ארוכים (שימו לב לשעות).

תאריכים : **8/11/22 (מפגש פרונטלי ארוך** בין 14:00-17:15), 15/11/22, 29/11/22, 13/12/22, 27/12/22, 10/1/23, 24/1/23, 7/2/23, **21/2/23 (מפגש פרונטלי ארוך** בין 14:00-18:00), 28/2/23, 14/3/23, 28/3/23, **2/5/23 (מפגש פרונטלי ארוך** בין 14:00-18:00), 16/5/23, 23/5/23, 30/5/23, 6/6/23, ותאריך רזרבי 13/6/23.

מקום הקורס: 14 מפגשים בזום. 3 מפגשים פרונטליים במרכז פסג"ה קריית גת.

4. שם הקורס: פסיכולוגיה התפתחותית - התפתחות תקינה ופתולוגית

תיאור הקורס ומטרותיו: השירות הפסיכולוגי החינוכי ניתן לתלמידי המערכת החינוכית החל מגיל גן הילדים ועד לסיום לימודיהם במערכות החינוכיות של החטיבה העליונה. כיון שכך, כל התערבות פסיכולוגית שנעשית במערכות החינוכיות מחייבת התייחסות שנגזרת מגיל הילד וממיקומו בשלבי ההתפתחות השונים- ההתפתחות הפיזית, הקוגניטיבית, החברתית והרגשית. הקורס נועד לתת תשתית ראשונית להבנת תהליכים התפתחותיים אלה מתוך דגש על התפתחות בתוך קשר, המתחיל בדיאדה הראשונית ומתפתח לסביבה הקרובה והרחוקה.

אופן הלמידה: הרצאות בליווי חומר קריאה, סרטים להמחשה.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה בהרצאות, קריאת ביבליוגרפיה והגשת עבודה מסכמת.

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות

שכר לימוד: ₪865

מבנה הקורס:

מספר יחידות	התוכן	הנושא הנלמד
1	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים.	מפגש ראשון
2	התפתחות מגיל הינקות ועד לבגרות, רציפות מהתפתחות תקינה ועד לפתולוגיה, התפתחות רציפה אל מול התפתחות בשלבים	מושגי יסוד בפסיכולוגיה התפתחותית
2	עם מה הילד בא לעולם? רקע משפחתי, הריון, לידה	גיל הינקות
2	תהליכי התקשרות	לידה עד שלוש שנים
1	התפתחות קוגניטיבית	
1	התפתחות השפה	

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

1	התפתחות חברתית	
1	תפקודים ניהוליים	
1	חשיבות המשחק בגיל הרך להתפתחות מיטבית	משחק בגיל הרך
2	המעבר למערכת חינוכית - מאפייני מערכת הגן, הגישה האקולוגית – התפתחותית. הכרות עם מערכות משיקות	הכניסה לגן הילדים גילאי 3-6
1	התפתחות קוגניטיבית	
1	התפתחות השפה והתפתחות אוריינית	
1	התפתחות חברתית	
1	התפתחות רגשית	
1	מוכנות למעבר לבי"ס	
3	אתגרים בהתפתחות בשלב זה	גיל ביה"ס
2	קשיים בתהליכי למידה	
3	התפתחות פיזיולוגית, קוגניטיבית, רגשית וחברתית	גיל ההתבגרות
1		סיכום הקורס
56 שעות אקדמיות		סה"כ

הלימודים יתקיימו באוניברסיטת חיפה, במכללת לוינסקי לחינוך בתל אביב, ובאוניברסיטה העברית.

באוניברסיטת חיפה – קמפוס הכרמל

שם המרצה: דליה יצחקי פלך, פסיכולוגית התפתחותית וחינוכית מומחית, מסיימת הסמכה להדרכה בפסיכולוגיה חינוכית. מטפלת מוכרת בעמותה לטיפול הורה-ילד ובוגרת המסלול לפסיכותרפיה ילדים ונוער בחוג לפסיכולוגיה בחיפה. ריכזה את עבודת השירות הפסיכולוגי חינוכי ברמת ישי (מטעם שפ"ח עמק יזרעאל). בשנים האחרונות מדריכה מטפלים רגשיים במסגרת העמותה לילדים בסיכון וצוותים במרכזים לגיל הרך במסגרות שונות באופן פרטי.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

בעלת קליניקה פרטית במצפה אביב לאבחון וטיפול, בשנים האחרונות עוסקת באבחון בעיקר של ילדים באומנת חירום.

מועדי הקורס: 14 מפגשים בימי רביעי, בין השעות 16:00-12:45. תאריכים:

,01/02/23 ,11/01/23 ,28/12/22 ,14/12/22 ,30/11/22 ,16/11/22 ,02/11/22
,08/02/23 ,22/02/23 ,15/03/23 ,22/03/23 ,19/04/23 ,03/05/23 ,17/05/23 , ותאריך
חזרבי: 24/05/23.

מקום הקורס: אוניברסיטת חיפה – קמפוס הכרמל

במכללת לוינסקי לחינוך – תל-אביב

מחוז מרכז:

שם המרצה: מיה פאיאנס, פסיכולוגית קלינית מומחית. בעבר עבדה ביחידה הקלינית ויחידת ה-ASD בשפ"ח חולון. כיום עובדת בקליניקה פרטית בתל אביב.

מועדי הקורס: 17 מפגשים בימי שלישי בין השעות 15:30-13:00 (כולל 10 דקות הפסקה).

תאריכים: ,10/1/23 ,27/12/22 ,13/12/22 ,29/11/22 ,15/11/22 ,8/11/22 ,25/10/22
,30/5/23 ,16/5/23 ,2/5/23 ,18/4/23 ,28/3/23 ,14/3/23 ,21/2/23 ,7/2/23 ,24/1/23
.13/6/23

מקום הקורס: זום.

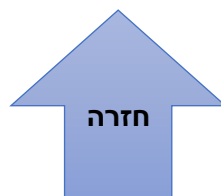
באוניברסיטה העברית בירושלים:

שם המרצה: מישל ליסס טופז, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, פסיכולוגית התפתחותית מומחית, שפ"ח ירושלים.

מועדי הקורס: 17 מפגשים במי שלישי, בין השעות 15:00-12:15. תאריכים:

,7/2/23 ,24/1/23 ,10/1/23 ,27/12/22 ,12/12/22 ,29/11/22 ,15/11/22 ,25/10/22
.27/6/23 ,13/6/23 ,30/5/23 ,16/5/23 ,2/5/23 ,18/4/23 ,21/3/23 ,28/2/23 ,21/2/23

מקום הקורס: האוניברסיטה העברית ביה"ס לחינוך, קמפוס הר הצופים.

5. שם הקורס: לקויות למידה א'

תיאור הקורס: הקורס מעמיק ומרחיב את הידע בתחום אבחון לקויות למידה, בגישות לניתוח יכולות קוגניטיביות, בכלים שנתונים לשימוש על מנת לאבחן, בניתוח תוצאות המבחנים וכתובת חוות דעת אינטגרטיבית שכוללת המלצות ומענים נדרשים

מטרות הקורס: הקורס יאפשר ללומד להכיר את ההגדרות והגישות החדשות להגדרה של לקויות למידה ושל הפרעת למידה.

את התאוריות והגישות שעוסקות בלמידה ובבסיס האבחון הפסיכודידקטי החל מראיונות קליניים עם הורים מורים ותלמידים ועד לשימוש בכלים המקובלים לניתוח יכולות קוגניטיביות, הישגיות ורגשיות ולהשפעה ההדדית ביניהן על תפקוד התלמיד ומתוך כך להמליץ על המענים הנדרשים.

אופן הלמידה: הקורס משלב למידה תיאורטית והתנסות מעשית בשימוש במבחנים כולל תרגולים, אינטגרציה של הממצאים ואבחנה מובדלת וכתובת חוות דעת.

הקורס מיועד: למתמחים לאחר שעברו קורס מקדים בפסיכודיאגנוסטיקה.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה, התנסות בהעברת המבחנים שיילמדו והבאת מקרים לניתוח בכיתה, נוכחות מלאה בהרצאות, הגשת עבודה מסכמת: כתיבת חוות דעת פסיכו-דידקטית.

שכר לימוד: ₪615

מבנה הקורס:

מספר יחידות	התוכן	הנושא הנלמד
1	סבב הכרות ודגשים	היכרות
4	הגדרות וההבדל בין לקות (פלנגן) להפרעה (DSM): חוזר מנכ"ל DSM הוועדה הלאומית האמריקאית ללקויות למידה	לקות למידה / הפרעת למידה

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

	הגדרה לפי פלאנגן	
2	RTI מה בין לקויות למידה לקשיי למידה (כולל ביקורת והשוואה)	RTI
4	ראיון קליני מכוון לקות למידה והפרעת קשב עם הורים מורים ילדים ונוער	ראיון קליני
2	מהי למידה? מהי אינטליגנציה?	למידה
9	תפקודים קוגניטיביים והישגיים בלמידה: גישת ה CHC ו- CPM עם הרחבה על כול יכולת כולל מבחנים רלוונטיים לכול יכולת וקשר לקריאה כתיבה וחשבון.	יכולות קוגניטיביות והקשר שלהם ללמידה
9	הפרקטיקה של XBA מומלצים נוספים: ריי חזותי ושמיעתי, שטף שפתי (גתית קווה) עם דגש על שטף פונמי לקריאה, זכירת סיפורים (גתית קווה/ סמדר ספיר יוגב) מבחני RAN, לסוגיו, א-ת, אסתר טוב-לי.	מבחנים נוספים
3	חזרה, הרחבה והעמקה של כלים השלכתיים	אבחון רגשי
4	השפעות ההדדיות ואבחנה מבדלת של לקויות למידה והתחום הרגשי, התנהגותי-חברתי ולימודי	אינטראקציות בין קוגניציה, תחומי הישג והתחום הרגשי
4	אינטגרציה (עם דגש על כתיבה אינטגרטיבית), אבחנה מבדלת סיכום ממצאים וכתיבה כולל המלצות להתערבויות פדגוגיות רגשיות ונוספות. פידיבק להורים לבית ספר ולנבדק/ת	סיכום כתיבה ופידיבק
2	מה בין התאמות בלמידה להתאמות בהבחנות	התאמות

44 שעות אקדמיות		סה"כ
--------------------	--	------

רשימת קריאה חובה ורשות:

- Flanagan, D. P., Ortiz, S. O., Alfonso, V. C., & Dynda, A. M. (2006). Integration of response to intervention and norm-referenced tests in learning disability identification: Learning from the Tower of Babel. *Psychology in the Schools, 43*(7), 807-825
- Fletcher, J. M., & Miciak, J. (2017). Comprehensive cognitive assessments are not necessary for the identification and treatment of learning disabilities. *Archives of Clinical Neuropsychology, 32*(1), 2-7.
- Hale, J., Alfonso, V., Berninger, V., Bracken, B., Christo, C., Clark, E., ... & Yalof, J. (2010). Critical issues in response-to-intervention, comprehensive evaluation, and specific learning disabilities identification and intervention: An expert white paper consensus. *Learning Disability Quarterly, 33*(3), 223-236.
- Schneider, W. J., & Kaufman, A. S. (2017). Let's not do away with comprehensive cognitive assessments just yet. *Archives of Clinical Neuropsychology, 32*(1), 8-20.
- Tannock, R. (2013). Specific Learning Disabilities in DSM-5: Are the Changes for Better or Worse?. *International Journal for Research in Learning Disabilities, 1*(2), 2-30.
- Bjork, R. A., Dunlosky, J., & Kornell, N. (2013). Self-regulated learning: Beliefs, techniques, and illusions. *Annual Review of Psychology, 64*, 417-444.
- Einat, A. (2017). The perceived impact of unstable gaps between academic ability and performance on the self-image of students with learning disabilities. *Learning Disabilities: A Multidisciplinary Journal, 22*(1).
- Flanagan, D. P., Ortiz, S. O., & Alfonso, V. C. (2013). *Essentials of cross-battery assessment* (Vol. 84). John Wiley & Sons.
- Kaufman, J. C., Kaufman, S. B., & Plucker, J. A. 2013. Contemporary theories of intelligence. In D. Reisberg (Ed.), *Oxford handbook of cognitive psychology*: 811-822. New York: Oxford University Press.

- Kavé, G. (2006). The development of naming and word fluency: Evidence from Hebrew-speaking children between ages 8 and 17. *Developmental neuropsychology*, 29(3), 493-508.
- Kavé, G., & Sapir-Yogev, S. (2020). Associations between memory and verbal fluency tasks. *Journal of communication disorders*, 83, 105968.
- Lackaye, T. D., & Margalit, M. (2006). Comparisons of achievement, effort, and self-perceptions among students with learning disabilities and their peers from different achievement groups. *Journal of learning disabilities*, 39(5), 432-446.
- Margalit, M. (2003). Resilience model among individuals with learning disabilities: Proximal and distal influences. *Learning Disabilities Research & Practice*, 18(2), 82-86.
- McConaughy, S. H. (2013). *Clinical interviews for children and adolescents: Assessment to intervention*. Guilford Press.
- McGrew, K. S., & Wendling, B. J. (2010). Cattell–Horn–Carroll cognitive-achievement relations: What we have learned from the past 20 years of research. *Psychology in the Schools*, 47(7), 651-675.
- Metcalfe, J. (2017). Learning from Errors. *Annual Review of Psychology*, 68,2-13.
- Schneider, W.J.; McGrew, K.S. The Cattell-Horn-Carroll theory of cognitive abilities. In *Contemporary Intellectual Assessment: Theories, Tests, and Issues*; Flanagan, D.P., McDonough, E.M., Eds.; Guilford Press: New York, NY, USA, 2018.
- Schneider, W. J., Lichtenberger, E. O., Mather, N., & Kaufman, N. L. (2018). *Essentials of assessment report writing*. John Wiley & Sons.
- Tharinger, D. J., Finn, S. E., Wilkinson, A., DeHay, T., Parton, V. T., Bailey, K. E., & Tran, A. (2008). Providing psychological assessment feedback to children through individualized fables. *Professional Psychology: Research and Practice*, 39(6), 610.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

- Vakil, E., Blachstein, H., & Sheinman, M. (1998). Rey AVLT: Developmental norms for children and the sensitivity of different memory measures to age. *Child Neuropsychology*, 4(3), 161-177.
- Vakil, E., Greenstein, Y., & Blachstein, H. (2010). Normative data for composite scores for children and adults derived from the Rey Auditory Verbal Learning Test. *The Clinical Neuropsychologist*, 24(4), 662-677.
- DSM-V
- ארנריך, יוסי ארן (2013). לקות למידה או הפרעת למידה? אבחון קשיי למידה ע"פ <https://www.hebpsy.net/articles.asp?id=3043>
- ספיר יוגב, ס. (2014). שלבים בהגדרת לקות למידה מתוך: <http://beyondiq.blogspot.com/2014/07/blog>
- פלוטניק, ר. (2009): לגדול אחרת: עולמם הרגשי והחברתי של ילדים בעלי לקויות למידה, קשב וריכוז: שפה חדשה להורים ולמחנכים. חולון: הוצאת יסוד.
- שיינמן, מאשה וספיר יוגב, סמדר (2018). תאוריות חדשות על משכל והשפעתן על ההגדרה של לקות למידה ספציפית. בתוך: ש. מי-טל ור. שלהבת קניאל (עורכות) סוגיות בפסיכולוגיה חינוכית מהלכה למעשה. כרך א' עמ' -. משרד החינוך, ירושלים.
- אל-דור, י. (2014). לקויות למידה: מדיניות משרד החינוך - תמונת מצב עם מבט לעבר ולעתיד. מפגש לעבודה חינוכית
- חוק החינוך המיוחד (התשמ"ח - 1988), תיקון מס' 7 לחוק חינוך מיוחד (2001) - "חוק השילוב"
- מרגלית, מ. (2014). לקויות למידה: מודל נורו-התפתחותי - לאחר 15 שנים. מפגש לעבודה חינוכית-סוציאלית, כרך כ"ב, גליון 39, עמ' 15-34
- אגף לקויות למידה והפרעות קשב בשרות הפסיכולוגי הייעוצי, מ. ה. (2014). "התאמות על רצף הלמידה וההבחנות לתלמידים בעלי לקויות למידה והפרעות קשב בחינוך הרגיל"
- נאון, ד., מילשטיין, א., מרום, מ., (2011). שילוב ילדים עם צרכים מיוחדים בבתי ספר יסודיים: מעקב אחר יישום "פרק השילוב" בחוק חינוך מיוחד. ירושלים: מאירס-ג'וינט מכון ברוקדייל.

- להורדת הדו"ח המלא:

<http://brookdaleheb.idc.org.il/?CategoryID&eq;156&ArticleID&eq;239>

הלימודים יתקיימו באוניברסיטת חיפה, במכללת לוינסקי לחינוך בתל אביב, ובמחוז דרום.

באוניברסיטת חיפה - קמפוס הכרמל

שם המרצה: **אשרת קורן**, פסיכולוגית חינוכית מומחית-מדריכה, עובדת בשפ"ח מוא"ז מגידו ובקליניקה פרטית.

מועדי הקורס: 11 מפגשים בימי רביעי, בין השעות 12:45-16:00. תאריכים:

01/02/23 , 11/01/23 , 28/12/22 , 14/12/22 , 30/11/22 , 16/11/22 , 02/11/22 ,
08/02/23 , 22/02/23 , 15/03/23 , 22/03/23 , ותאריך רזרבי: 19/04/23.

מקום הקורס: אוניברסיטת חיפה – קמפוס הכרמל

במכללת לוינסקי לחינוך

מחוז מרכז:

שם המרצה: **אסתר שטרנברג-זמיר**, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, רכזת תחום מניעת אלימות ובעיות התנהגות במחוז תל אביב. רכזת תכנית "צבעים" לטיפול מערכתי בבעיות התנהגות בגיל הרך בשפ"ח בת ים. קליניקה פרטית.

מועדי הקורס: 9 מפגשים בימי רביעי בין השעות 12:30-15:00.

תאריכים: 2/11/22 , 16/11/22 , 30/11/22 , 14/12/22 , 28/12/22 , 11/1/23 , 25/1.23 ,
8.2.23 , 22.2.23

ועוד 3 ימים מרוכזים בתאריכים: 20/12/22 , 22/12/22 , 30/3/23 בין השעות 9:00-14:30.

מקום הקורס : מכללת לוינסקי לחינוך

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

מכללת ספיר

מחוז דרום:

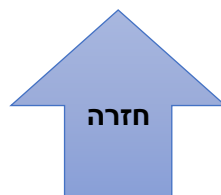
שם המרצה: ענת נרובאי, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, מנהלת שפ"ח קריית מלאכי, רכזת מחוז דרום בנושא פסיכודיאגנוסטיקה וחברה בפורום הארצי לדיאגנוסטיקה ולקויות למידה.

מועדי הקורס: 11 מפגשים בימי שלישי, בין השעות 13:15-16:30. 3 מפגשים פרונטליים והשאר בזום:

15/11/22 (פרונטלי מכללת ספיר), 29/11/22, 13/12/22, 27/12/22, 10/1/23, 24/1/23 (פרונטלי מכללת ספיר), 21/2/23, 21/3/23, 4/4/23, 18/4/23, 2/5/23 (פרונטלי מכללת ספיר), ותאריך חרבי 16/5/23.

מקום הקורס: מפגשים בזום למעט 3 תאריכים פרונטליים שיתקיימו במכללת ספיר.

לקורס זה ניתן להירשם רק מי שעובד בשפ"ח במחוז דרום, או מי שמתגורר במרחק העולה על 80 ק"מ משלוחת מדרשה. בהרשמה לקורס יש להצהיר בחתימה שהלומד עומד באחד משני התנאים הללו.

6. שם הקורס: לקויות למידה ב'

תיאור הקורס: הקורס מעמיק ומרחיב את הידע בתחום אבחון לקויות למידה עם דגש על היכולות ההישגיות בקריאה כתיבה חשבון אנגלית ותפקודי קשב.

מטרות הקורס: הקורס יאפשר ללומד להכיר את התפתחות הקריאה, הכתיבה, החשבון והאנגלית אצל ילדים, עם התייחסות להגדרה של הפרעת למידה על פי ה-DSM-V.

הפרעת קשב מהי? וכיצד ניתן לבדוק ולהגיע לאבחנות השונות של הפרעת קשב על פי ה-DSM-V ותוך היכרות ושימוש בשאלונים, מבחני קשב והיכרות עם המבחנים הממוחשבים.

בקורס יינתן דגש לאינטגרציה של הממצאים לאבחנה המבדלת ולמשוב כחלק מהתערבות בונה.

הקורס מיועד: למתמחים שקיבלו פטור מהוועדה המקצועית של משרד הבריאות מקורס ל"ל א' או מתמחים שמילאו חובות קורס ל"ל א' והתנסו בהעברת שני אבחונים פסיכודידקטיים בגישת CHC וקיבלו הדרכה על שניהם והגישו בסיום קורס ל"ל א' דו"ח מלא על אחד מהם לפחות.

אופן הלמידה: הקורס משלב למידה תאורטית והתנסות מעשית בשימוש במבחנים כולל תרגולים, אינטגרציה של הממצאים, אבחנה מבדלת וכתיבת חוות דעת.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה, התנסות בהעברת המבחנים שיילמדו והבאת מקרים לניתוח בכיתה, הגשת עבודה מסכמת: כתיבת חוות דעת פסיכו-דידקטית אינטגרטיבית מורחבת, הכוללת תפקודי קשב.

שכר לימוד: ₪615

מבנה הקורס:

מספר יחידות	התוכן	הנושא הנלמד
3	אבחנה על פי פלניגן, CHC, CPM, מודלים של PSW	חזרה
8	קריאה-התפתחות הקריאה, אפיונים, הבנה, עם ובלי ניקוד, קולית, דמומה. סוגי דיסלקסיה יש להתייחס להבדלים בהגדרות	תחומי הישג תאוריה

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

	<p>כתיבה-ארגון הכתב, כתיב, הבעה בכתב לעומת הבעה בע"פ, חופשית, הכתבה, העתקה. דיסגרפיה</p> <p>חשבון-יכולת טכנית, הבנה חשבונית, דיסקלקוליה</p> <p>אנגלית / שפה זרה</p>	
5	<p>א-ת, אסתר טוב-לי</p> <p>מבחנים באנגלית</p> <p>מבחנים בחשבון</p>	<p>תחומי הישג</p> <p>מבחנים</p>
2	<p>הגדרות: DSM, היסטוריה</p> <p>סימפטומטולוגיה</p> <p>תפקודים ניהוליים</p>	<p>קשב-</p> <p>רקע תאורטי</p>
2	<p>הרצאה מוקלטת</p>	<p>קשב-נוירו-</p> <p>התפתחותי</p>
8	<p>שאלונים: BRIEF , ACHENBACH, CONNERS</p> <p>Number Cancelling</p> <p>Symbol search, Trail making</p> <p>מבחנים ממוחשבים</p> <p>מבחני קשב בשימוש</p>	<p>קשב –</p> <p>מבחנים</p>
8	<p>השערות, אבחנה בין ל"ל, קשב ורגשי, אינטגרציה, אבחנות, סדר האבחנות,</p>	<p>אינטגרציה</p> <p>ואבחנה מובדלת</p>
4	<p>בי"ס, הורים, אחר....</p> <p>איך להפוך את המשוב לתהליך התערבות בונה, שינוי הנרטיב, דיאגנוסטיקה כתהליך התערבות</p>	<p>המלצות ומשוב</p>
2	<p>האם ומתי עורכים אבחון לעולה חדש.</p> <p>שימוש בסולם לא מילולי קאופמן</p> <p>UNIT</p>	<p>היבטים בין</p> <p>תרבותיים באבחון</p>

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל פדגוגי
 אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
 אגף פסיכולוגיה

	בהתייחסות באבחון לתת תרבויות שונות בחברה הישראלית בחירת כלי אבחון.	
2	מה בין התאמות בלמידה להתאמות בהבחנות	התאמות
44 שעות אקדמיות		סה"כ

רשימת קריאה:

- Armon-Lotem, S., de Jong, J., & Meir, N. (Eds.). (2015). *Assessing multilingual children: Disentangling bilingualism from language impairment*. Multilingual matters.
- Diamond, A. (2013). Executive functions. *Annual review of psychology*, 64, 135-168.
- Fiorello, C. A., Flanagan, D. P., & Hale, J. B. (2014). Response to the special issue: The utility of the pattern of strengths and weaknesses approach. *Learning Disabilities: A Multidisciplinary Journal*, 20, 87–91.
- Friedmann, N., & Rahamim, E. (2007). Developmental letter position dyslexia. *Journal of Neuropsychology*, 1(2), 201-236.
- Friedmann, N., & Haddad-Hanna, M. (2014). Types of developmental dyslexia in Arabic. In *Handbook of Arabic Literacy* (pp. 119-151). Springer, Dordrecht.
- Henik, A., Rubinsten, O., & Ashkenazi, S. (2015). Developmental dyscalculia as a heterogeneous disability. In R. Cohen-Kadosh & A. Dowker (Eds.), *Oxford handbook of mathematical cognition* (pp. 662–677). Oxford, UK: Oxford University Press.
- Henrich, J., Heine, S. J., & Norenzayan, A. (2010). Beyond WEIRD: Towards a broad-based behavioral science. *Behavioral and Brain Sciences*, 33(2-3), 111-135.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

- Ji, L., Nisbett, R. E. & Zhang, Z. (2004) Is it culture or is it language? Examination of language effects in cross-cultural research on categorization. *Journal of Personality and Social Psychology* 87:57–65.
- Shany, M., & Geva, E. (2012). Cognitive, language, and literacy development in socio-culturally vulnerable school children—the case of Ethiopian Israeli children. In *Current issues in bilingualism* (pp. 77-117). Springer Netherlands.
- Sotelo-Dynega, M., Ortiz, S. O., Flanagan, D. P., & Chaplin, W. F. (2013). English language proficiency and test performance: An evaluation of bilingual students with the Woodcock-Johnson III tests of cognitive abilities. *Psychology in the Schools*, 50(8), 781-797.
- Zoccolotti, P., & Friedmann, N. (2010). From dyslexia to dyslexias, from dysgraphia to dysgraphias, from a cause to causes: A look at current research on developmental dyslexia and dysgraphia. *Cortex*, 46(10), 1211-1215.
- Al-Yagon, M., Forte, D., & Avrahami, L. (2017). Executive functions and attachment relationships in children with ADHD: Links to externalizing/internalizing problems, social skills, and negative mood regulation. *Journal of attention disorders*, 1087054717730608.
- מיטל, שרונה ווכטל, טובה. מחוון (Practices Best) לעבודת שירותים פסיכולוגיים חינוכיים עם אוכלוסיות עולים.
- ספיר-יוגב, ס. (2018) כיצד אנו קוראים מילים בודדות ומה יכול להשתבש בזה.
<https://beyondiq.blogspot.com/2018/03/blog-post.html>
- ספיר-יוגב, ס. (2020), שלושה שלבים ברכישת הקריאה בעברית
<https://beyondiq.blogspot.com/2020/01/blog-post.html>
- ישי קרין, נ'. (2005) הקשר בין דיסלקציה למודעות פונולוגית, זכרון עבודה, מהירות שיום וכישורי שפה - השלכות לגבי איתור בגן הילדים וביה"ס וטיפול, מאמר אינטרנטי המפורסם באתר פסיכולוגיה עברית. קישור:

<http://www.hebpsy.net/articles.asp?id=457>

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

- ט. שני, מ. לחמן, ד. שלם, צ. בהט, א. זיגר, (2006) א-ת : המדריך העיוני והיישומי למאבחן, אגודת ניצ"ן .
- ישי-קרין, נ. וכן, מ. (2006). ילדים מיוחדים: המפגש של ילדים היפראקטיביים ולקויי למידה עם מערכת החינוך, ע"פ תאוריית העצמי. מתוך:

<http://www.hebpsy.net/articles.asp?id>

הלימודים יתקיימו באוניברסיטת חיפה, במכללת לוינסקי לחינוך בתל אביב, באוניברסיטה העברית בירושלים, ובדרום.

באוניברסיטת חיפה – קמפוס הכרמל

שם המרצה: חן ברם, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, רכזת דיאגנוסטיקה ולקויות למידה מחוז צפון.

מועדי הקורס: 7 מפגשים בימי רביעי, שני וחמישי לסירוגין, בין השעות 09:00-14:45

תאריכים: 03/08/22, 29/08/22, 15/09/22, 22/09/22, 06/10/22, 20/10/22, 03/11/22, ותאריך חרבי: 17/11/22.

מקום הקורס: אוניברסיטת חיפה – קמפוס הכרמל

שם הקורס: לקויות למידה ב' - בשפה הערבית

שם המרצה: כמיל נג'אר, פסיכולוג חינוכי מומחה מדריך, מנהל שפ"ח עוספא ופרקטיקה פרטית, חבר הוועדה המקצועית לליקוי למידה בשפ"י.

מועדי הקורס: 8 מפגשים, בימי שלישי ורביעי, בין השעות 13:00-18:00. תאריכים:

31/08/22, 28/09/22, 18/10/22, 01/11/22, 15/11/22, 29/11/22, 13/12/22, 20/12/22, ותאריך חרבי: 10/01/23.

מקום הקורס: אוניברסיטת חיפה – קמפוס הכרמל

במכללת לוינסקי לחינוך

מחוז תל אביב:

שם המרצה: מיכל בן-ריי, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה ומאבחנת דידקטית, שפ"ח נתניה וקליניקה פרטית.

מועדי הקורס: 6 ימים מרוכזים בימי ראשון, בין השעות 8:30-15:30. תאריכים:

קבוצה א': 8/1/23, 25/12/22, 11/12/22, 27/11/22, 13/11/22, 30/10/22, 22/1/23.

קבוצה ב': 5/2/23, 19/2/23, 5/3/23, 19/3/23, 2/4/23, 16/4/23, 30/4/23.

מקום הקורס: קמפוס מכללת לוינסקי לחינוך

באוניברסיטה העברית – ירושלים:

שם המרצה: הילה חיון, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, שפ"ח מודיעין, רכזת התכנית "מלקויות ללמידה".

מועדי הקורס: 6 ימים מרוכזים, בין השעות 9:00-15:00 תאריכים:

19/9/22, 22/9/22, 2/10/22, 6/10/22, 20/10/22, 29/12/22.

מקום הקורס: האוניברסיטה העברית ביה"ס לחינוך, קמפוס הר הצופים.

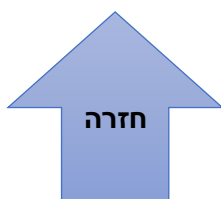
במכללת ספיר:

שם המרצה: לורן זוארץ אדרי, פסיכולוגית חינוכית מומחית, בהסמכה להדרכה, שפ"ח נתיבות.

מועדי הקורס: 6 מפגשים מרוכזים בין השעות 9:00-15:30. תאריכים:

19/10/22, 3/11/22, 16/11/22, 29/11/22, 14/12/22, 27/12/22, ותאריך חרבי:
28/12/22.

מקום הקורס: מכללת ספיר.

להרשמה לכל שלוחות המדרשה – לחצו כאן